

מִנְשַׁפֹּט הַגְּבוּרָה שֶׁל שְׁמַאי הַזֵּקֵן:
הָאֹר שֶׁנִּצַּח אֶת הַחֶרֶב

פֶּרָטִים זִיהוּי הַיִּסְטוֹרִי

תלמוד בבלי, מסכת סנהדרין, דף י"ט, עמוד א'
דור הזוגות (תקופת תחלת התנאים).
לפני כ-2,000 שנים (בסוף ימי החשמונאים).
שמעיה ואבטליון.
משפטו של הורדוס, עבד המלך שהפך לשליט אכזר
והטיל אימה על חכמי הסנהדרין.

מקור הסיפור:
דור/תקופה:
שנים בערך:
מי היו רבותיו:
ארוע היסטורי:

משפט חיבור לתלמיד:

גם כשטלם מסביב מפחדים מכח של בשר ודם, יהודי
אמתי שואב כח מהקדוש ברוך הוא ועומד על האמת.

הַמִּטְרָה: עֲשֵׂיית צֶדֶק אֱלֹקִי

בְּלִשְׁכַּת הַגְּזִית אֲשֶׁר בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ,
יָשָׁב הַתֵּנָא הַקָּדוֹשׁ שְׁמַאי הַזָּקֵן
עִם חֲבֵרֵי בֵּית הַדִּין.

שְׁמַאי אָהֵב אֶת מִשְׁפַּט הַתּוֹרָה
יֹתֵר מִכָּל דָּבָר. הוּא רָצָה לְוַדָּא
שְׁבַעִים יֵשׁ יִשְׂרָאֵל, הַצֶּדֶק תָּמִיד
מְנַצֵּחַ, וְאִישׁ לֹא נִפְגָּע כִּי יִכָּלֵם
שׁוֹיִם בְּפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

קול הצעקה מן הגליל

אך אז, הגיעו שמועות נוראות. שר הצבא
הורדוס, עבדו של המלך הורקנוס, יצא
באכזריות והרג יהודים טובים ללא שום
משפט!

אמותיהם הבוכות באו לירושלים וזעקו
לבית הדין: הצילו! עצרו את הרשע!

הַזַּיִמּוֹן מֵהַמֶּלֶךְ

הַמֶּלֶךְ הוֹרֵקנוֹס נִבְהֵל מִזַּעֲקַת הָעָם וְשָׁלַח אֶגְרָת זֶן
לְהוֹרְדוֹס לַעֲמוֹד לְמִשְׁפָּט בְּפָנֵי הַסֵּנְהֶדְרִין.

מָה יִקְרָה עִכְשָׁו?

הָאֵם הוֹרְדוֹס הֵגָאָה יָבוא בַּעֲנָוָה לְבֵית הַדִּין כִּמּוֹ כָּל אָדָם
רָגִיל, אוֹ שִׁינָסָה לְהַפְחִיד אֶת רַבְּנֵי הַסֵּנְהֶדְרִין?

הַמְכָּשׁוֹל הַמִּפְחִיד בַּפֶּתַח הַדִּלְתוֹת נִפְתָּחוּ בְּסַעְרָה!

הוֹרְדוֹס לֹא בָּא כְּנֹאשָׁם. הוּא צָעַד הַפְּנִימָה בְּגֵאוּה, לְבוּשׁ בְּבִגְדֵי אֲרָגְמָן מְלָכוּתִים. סְבִיבוֹ עָמְדוּ חִלָּים חֲמוּשִׁים בְּחֶרֶבוֹת חֲדוֹת וּבִרְמָחִים, מְבִיטִים בְּאִיּוֹם עַל זִקְנֵי הַסֵּנְהֶדְרִין.

הַשְׁתִּיקָה שֶׁל הַפֶּחַד בְּאוּלָם

אַבֵּל בְּמָקוֹם לְשֹׁפֵט צָדֵק, קָרָא אָסוֹן!

הַפֶּחַד הַטִּבְעִי הַשְׁתַּלֵּט עַל הַדֵּינִים הַקְדוּשִׁים. אִפְּלוּ הַמֶּלֶךְ הוֹרֵקְנוֹס שָׁתַק. הַדֵּינִים "כְּבָשׁוּ
פְּנֵיהֶם בְּקֶרֶקַע" – הֵם הִשְׁפִּילוּ אֶת מִבְטָם לָרֶצֶפָה וְקִפְּאוּ בַּשְׁתִּיקָה רוֹעֶמֶת מִפֶּחַד הַחֲרָבוֹת.

"נִשְׂאָר יְחִידִי בַּמַּעֲרָכָה"

לְכֹן, שְׂמַאי הֵבִין שֶׁהוּא לְבִדּוֹ. אִם גַּם
הוּא יִשְׁתּוֹק, הָאֻמַּת תֵּאבֵד וְהַרְשָׁעִים
וְהַרְשָׁעִים יִשְׁלְטוּ בְּעוֹלָם.
שְׂמַאי אָסַף אֶת כָּל כָּחוֹ.
לֹא הָיָה בּוֹ פֶּחַד מִבָּשָׂר וְדָם, כִּי
לְבוֹ הָיָה מָלֵא בִּירְאָת שָׁמַיִם זָכָה!

הַנֶּס שֶׁל הַקּוֹל הַיְחִיד!

שִׁמְאִי קָם עַל רִגְלָיו בְּעֹז אֱלֹקֵי עֲצוּם!
הוּא הוֹכִיחַ אֶת הַדִּינִים וְזַעַק:
לֹא לִפְנֵי שִׁמְאִי אַתֶּם עוֹמְדִים, אֲלָא לִפְנֵי
מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים!
שִׁמְאִי הִזְהִיר אֶת הַדִּינִים
שֶׁהָרָשָׁע הַזֶּה שֶׁמָּמְנוּ הֵם מִפְּחָדִים, יִפְגַּע
בָּהֶם בְּעֵתִיד אִם לֹא יַעֲשׂוּ כְּעֵת דִּין צֶדֶק!

בְּרִיחָה בְּאִישׁוֹן לֵילָה

הַדִּינִים הִתְעוֹרְרוּ מִדְּבַרֵי שְׂמָאִי וְרָצוּ לְשַׁפֵּט אֶת הַיְּהוּדִים.
אֲבָל הַמֶּלֶךְ הַיְּהוּדִי הָרִשְׁמוֹנִי נִבְהַל מְאֹד. הוּא עָצַר אֶת הַמִּשְׁפָּט
לְמַחֲרָת, וְרָמַז לְהַיְּהוּדִים שֶׁבְּשָׂמִים מִסְכִּימִים עִם שְׂמָאִי
הִרְשָׁע הַחֲזָק נִתְקַף אִימָה.

הָאֹר מְנִצַּח אֶת הַחֶרֶב
הוֹרְדוֹס נִמְלֵט מִירוּשָׁלַיִם בַּלַּיְלָה!

הָאֹר מְנִצַּח אֶת הַחֶרֶב

וְלִימִים, כָּאֲשֶׁר הוֹרְדוֹס הִפִּךְ לְמֶלֶךְ וְקִיָּים אֶת גְּבוּאַת
שְׁמַאי וּפְפֻגַּע בְּסִנְהֶדְרִין, הוּא חֵלֶק כְּבוֹד מַלְכוּתִי עֲצוּם
רַק לְאָדָם אֶחָד שֶׁנֶּצַל – לְשִׁמְאֵי הַזֶּקֶן! כִּי שְׁמַאי הוֹכִיחַ
שִׁישְׁרוֹ מוֹחֶלֶט וְשֶׁהוּא יָרָא מֶה' בְּלִבָּד.

יִרְאֵת שָׁמַיִם טְהוֹרָה

הַסִּיפּוּר מְלַמֵּד אוֹתָנוּ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹמֵד
תָּמִיד לְצַד מִי שְׁדוֹבֵר אֶמֶת.

מוֹרָא שָׁמַיִם תָּמִיד יִנָּצַח וְיִהְיֶה חֲזָק יוֹתֵר מִמוֹרָא שֶׁל
בָּשָׂר וָדָם, גַּם אִם לָאָדָם יֵשׁ כֹּחַ וַחֲרָבוֹת.

אֲנִי וְשִׁמְאֵי הַזֵּקֵן

מָה לְמַדְנוּ מִהַדְמוּת?

שִׁמְאֵי לָמַד אוֹתָנוּ אֶת הַכּוֹחַ שֶׁל לַעֲמֵד עַל שְׁלֵף.
גַּם כְּשֶׁהוּא הָיָה לְגִמְרֵי לְבַד, וְכֻלָּם כָּבָשׁוּ
אֶת פְּנִיָּהֶם בְּנִיָּהֶם בִּקְרָקַע, הוּא זָכַר שֶׁהַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא אֹתוֹ, וְלָכֵן אֵין מָמָה לְפִיחַד.

אַנְחָנוּ וְהַחֲבֵרָה שֶׁלָּנוּ

איפה אנו פוגשים את זה?

לפעמים בפתה או בקצור, יש חבר שמפעיל "כח" וצעקות, ומנסה לגרום לנו לעשות משהו לא ישר. קל לשתק ולפחד.

אבל אנחנו יכולים להיות שתפים של שמאי – ולעמד בבטחון על קיום המצוות ועל כבוד חברינו!

הַמְשִׁימָה שְׁלָךְ לְמַחֵר בַּבֶּקֶר!

מַחֵר בַּבֶּקֶר, כְּשֶׁתִּפְקַח אֶת הָעֵינַיִם,
אָמַר "מוֹדָה אֲנִי" בְּקוֹל רָם, בְּכוֹוֶנָה
וּבְשִׂמְחָה!

תִּרְגֵּשׁ בִּלְב אֵיךְ אֶתָּה שׂוֹאֵב אֶת כֹּחַ
הַגְּבוּרָה מִמְּלָךְ חַי וְקַיִים לְכָל הַיּוֹם. תִּהְיֶה
זוֹ הַגְּבוּרָה שֶׁתַּעֲזֹר לָךְ לְרִתֵּר לְחֵבֶר
וּלְבַחֵר תָּמִיד בְּאַמֶּת!